

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 68. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593316176/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

Vi have ingen Professorinde Arria, der kunde gaac forud for sin Husbond, Professor Pættus, og efter at have tilføiet sig selv Embedsafsættelsen kunde sige til sin Husbond: Mein Pættus, es schmerzt nicht. Men det kommer Altsammen af, at vor Krop efterhaanden og bestandig vænnes til at faae Magten over os. Den skal have det godt; den skal i Vei, den skal have Gage og Udsigt til Pension, og Alt, hvad vi tænker og føler, Alt, hvad vi begejstres for, naaer ikke i Høide ud over Gage og Pension. Vi udaande en Atmosphære, hvori »Hakon Jar« ikke vilde kunne digtes, og derfor digtes det Pøit, vi har. (En Stemme: Snak, vi har gode Digtere!). Ja, een Undtagelse, og forresten adskillige Digte, der ret smukt og doctrinært besyngte det Nationale, men ikke give os Nationalitetens Indhold. Lad os udaande en bedre Atmosphære! Lad os istedenfor at raabe paa Nationalitet beflicte os paa nationale Dyder, lad os uden at blive Munkke forene os om Udoøvelsen af de tre Hoveddyder: Kydskhed, Fattigdom og Lydighed, lad os staae hinanden bi i Forsøg paa at hærde os! (Her var jeg saa uforsigtig at udraabe: Ja vel, lad os!). Saa, der er nu strax Een, som gjerne vil stille sig i Spidsen for os og blive vor General og erhverve sig Storhed og Rygdom. Jeg er vis paa, at der ikke er en Eneste blandt os Allesammen, som ikke med Fornøielse vil være General. Men Soldat, ringe, ubetydelig, selvforsagende i det daglige Liv (En Stemme: Jeg er med!). Ja, men det er heller ikke nok at være ubetydelig (Latter). Man skal være Noget – jeg havde nær sagt: religios, ja vel, religios – og jeg beder om Forladelse for, at jeg sagde det. Vi skulle ikke see op til Folk, hvis Studier have ført dem bort fra Troen paa Gud og Sjælens Udødelighed, som Helvedes Karle – jo, netop som Helvedes egne Karle, for det er den rette og dybe Grund til Nøgternheden og Tørheden; der er intet andet Middel derimod end (En Stemme: Drik!)... Nei det er jo ogsaa sandt! Lad os drikke, i Fandens Navn! Jeg vil være fuld iaften! Skaal for Nationaliteten! Skaal for Skandinavien! Skaal for Friheden! Skaal for vort Selskab! Skaal for mig!... (Hurra! Skaal for Andreassen!).

Noget efter var han beruset, og da jeg vilde gaac, stødte jeg paa ham, medens han var ifærd med at give Beviser paa sin Rus.

»Det er Idealiteten, jeg kaster op!« raabte han, »saa kan jeg igjen omgaaes Folk.«

Denne Yttring og det besynderlige, pinte, halvville og dog endnu aandfulde eller skarpe Blik, hvormed han saac paa mig, fuldenkte det